

Posudek vedoucího na rigorózní práci Mgr. Jany Bělochové „Zvláštnosti výslechu dětí“

Posuzovanou rigorózní práci v rozsahu 139 stran textu hodnotím příznivě. Zpracování tématu je interdisciplinární, jsou v ní zastoupeny partie trestněprocesní, kriminalistické, psychologické a viktimologické.

Je možno konstatovat, že rigorozandka zvládla svůj úkol dobře. V práci osvědčila schopnost analyzovat literární prameny a konfrontovat je s aplikační praxí. Využila poměrně široký okruh domácích i zahraničních literárních pramenů a internetové zdroje.

Lze ocenit, že autorka neustrnula na pouhé reprodukci literárních zdrojů a na deskripci daného stavu, nýbrž se na řadě míst pokusila o hlubší analýzu a o naznačení dynamického vývoje dané problematiky. Větší pozornost věnovala novinkám právní úpravy, které přinesl např. nový zákon č. 45/2013 Sb., o obětech trestných činů a nejnovější novelizace trestního řádu a zákona o soudnictví ve věcech mládeže.

Na několika místech prokazuje kritický přístup k platné právní úpravě a doporučuje návrhy de lege ferenda; domnívám se však, že některé výhrady a náměty by bylo zapotřebí hlouběji zdůvodnit. Tak např. pokud autorka (na str. 16) kritizuje, že v přípravném řízení nemusí být dítě mladší 15 let dle platné úpravy zastoupeno opatrovníkem – advokátem a spatřuje v tom dokonce rozpor s právem na právní pomoc ve smyslu článku 37 odst. 2 Listiny, není její argumentace zcela korektní; ústavněprávní úprava nevyžaduje, aby takové právo bylo garantováno v kterékoli fázi řízení, nevyžaduje automatickou bezplatnost právní pomoci, počítá s primární aktivitou osoby, které se právní pomoci domáhá apod. Je nutno uvážit, zda v konečném důsledku by navrhované úprava nebyla pro dítě méně výhodná (placení nákladů, průtahy apod.).

Značnou pozornost věnuje rigorozandka zásadě šetrnosti vůči dětem a mladistvým a potřebě prohlubování speciálních znalostí z oblasti dětské psychologie nejen u orgánů činných v trestním řízení, nýbrž též u advokátů; s těmito náměty je třeba vyjádřit souhlas.

Kladně je třeba ocenit, že se při zpracování tématu seznámila i s poznatky trestněprávní a kriminalistické praxe a konzultovala s odborníky - praktiky. Autorka obecný výklad doplnila popisem praktických příkladů, bohatou judikaturou a obrazovými přílohami. Oprávněně poukazuje na přetrvávající nedostatky a potíže a na limity, spočívající např. v nedostatku finančních prostředků na zlepšení materiálních podmínek policejní a justiční práce.

Systematika práce je logická a přehledná, jazyková úroveň textu je dobrá.

Závažné věcné chyby jsem v práci neshledal. Toliko dílčí připomínku formálního rázu lze vznést vůči používání zkratk k označení zákonů. Na některých místech je použita zkratka dříve, než je v následném textu vysvětlena (např. zkratka „ZOTČ“ na str. 9, 17). Lepší čtenářský komfort by poskytl seznam zkratk na počátku práce.

Domnívám se, že předložená práce plně vyhovuje požadavkům kladeným na rigorózní práce a proto **doporučuji** její připuštění k obhajobě. Při ní by se rigorozandka mohla blíže zaměřit na rozbor těchto otázek:

1. „Specifické příčiny lži při výslechu sexuálně zneužívaných dětí“.
2. „Problémy protokolace výpovědi dítěte.“

Závěrem navrhuji, aby Mgr. Janě Bělochové byl po úspěšném složení státní rigorózní zkoušky udělen akademický titul „JUDr.“.

V Praze dne 1. listopadu 2013.

prof. JUDr. Jan Musil, CSc.